

۱ هریک از موارد زیر، به ترتیب با کدام نوع عقل در ارتباط است؟

- پدیدآمدن علوم اجتماعی
- قانون علیت
- پدیدآمدن علم طبیعتیات

۱) عقل عملی - عقل عملی - عقل نظری ۲) عقل نظری - عقل نظری - عقل عملی - عقل نظری - عقل عملی ۳) عقل عملی - عقل نظری

۲) کدام گزینه در ارتباط با عبارات زیر مطرح شده است؟

- الف) نقش محوری در تولید دانش علمی دارد.
- ب) پرداختن عقلانیت به ارزیابی این دو مورد
- پ) بخشی از عرصه‌های علمی را با کمک این سه مورد سامان می‌بخشند.

۱) عقلانیت جهان اسلام - ارزش‌ها و عقاید - تبیین عمومی و علمی

۲) دانش عمومی - ارزش‌ها و عقاید - حس و تجربه و وحی

۳) وجه اشتراک انقلاب اسلامی ایران و انقلاب مشروطه در کدام گزینه به درستی آمده است؟

۱) براساس نظر میرزا نائینی، هر دو انقلاب، ویژگی دوم جامعه مطلوب از دیدگاه فقه شیعه را دارد.

۲) هر دو براساس مقبولیت و مرجعیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه ایران رخ دادند.

۳) از نظر میرزا نائینی، لزوم قانون اساسی در دولت اسلامی تحقق ویژگی دوم جامعه مطلوب است.

۴) این دو انقلاب، هر دو ویژگی جامعه مطلوب از دیدگاه فقه شیعه را داشتند.

۴) کدام گزینه به ترتیب در رابطه با رویکرد تفسیری، درست و درباره رویکرد انتقادی، نادرست است؟

۱) تفسیر را در تقابل با تبیین می‌داند و هر تفسیری را نوعی تبیین به شمار نمی‌آورد - برای داوری درباره ارزش‌ها به معیار جهان‌شمولي که فراتر از محصولات اجتماعی و تاریخی انسان‌ها باشد، دسترسی ندارد.

۲) برای داوری درباره ارزش‌ها از ظرفیت عقل نظری، عقل عملی و وحی، بهره می‌برد - از سطوح مختلف عقل استفاده می‌کند.

۳) از ظرفیت جهان‌شمولي عقل نظری، عقل عملی و وحی برای داوری درباره ارزش‌ها استفاده می‌کند - از نظر طرفداران این رویکرد، تبیین، تفسیر و تجویز، استدلال‌های ویژه خود را داردند.

۴) تفسیر را نوعی تبیین و استدلال عقلانی می‌شمارد و آن دو را در تقابل با هم نمی‌داند - از سطوح مختلف عقل استفاده می‌کند و عقیده دارد که تبیین، تفسیر و تجویز دارای استدلال‌های یکسان و مشابه یکدیگر هستند.

۵) جامعه مطلوب از نظر فقه شیعه کدام جامعه می‌باشد؟

۱) روابط و ساختارهای آن با مشارکت و همراهی مردم، عادلانه باشد. - حاکمان و کارگزاران جامعه عالم به عدالت و عملکننده به آن باشند.

۲) روابط و ساختارهای آن با مشارکت و همراهی مردم، عادلانه باشد. - حاکمان و کارگزاران جامعه عالم به مسائل سیاسی و دینی باشند.

۳) بر حمایت مردم از تشکیل مجلس در نظام مشروطه تاکید می‌کند. - حاکمان و کارگزاران جامعه عالم به عدالت و عملکننده به آن باشند.

۴) بر حمایت مردم از تشکیل مجلس در نظام مشروطه تاکید می‌کند. - حاکمان و کارگزاران جامعه عالم به مسائل سیاسی و دینی باشند.

۶ در چه صورت جامعه اسلامی نمی‌توانست چیزهای تازه و مطبوع را جذب و هضم کند؟

- ۱ تا زمانی که در داخل به سبب مدارا و حدت، از همکاری تمام عناصر جامعه بهره داشت.
- ۲ تا زمانی که با خارج از دنیای اسلام مرتبط نبود و با آنها تبادل و تعامل نداشت.
- ۳ با استفاده از قدرت و بنیه قوی از نظر جسم و روح می‌توانست بر خود متکی باشد.
- ۴ تا وقتی که غزالی در بغداد کتاب در رد فلسفه می‌نوشت و ابن‌رشد در اندلس به آن جواب می‌داد.

۷ در ارتباط با تمدن اسلام کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ وارث فرهنگ قدیم شرق و غرب شد.
- ۲ نه ترکیب‌کننده محض بود و نه تکمیل‌کننده فرهنگ قدیم شرق و غرب
- ۳ دوره کمال آن، دوره سازندگی بود؛ ساختن یک فرهنگ جهانی و انسانی
- ۴ در ارتباط با ویژگی‌های علوم اجتماعی جهان اسلام در مقایسه با علوم اجتماعی جهان متعدد، کدام گزینه نادرست است؟

۸ علوم اجتماعی جهان اسلام نه تنها وضعیت موجود جهان اسلام را تبیین می‌کند، بلکه راه‌های برونو رفت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را نیز شناسایی می‌کند و این دانش، متناسب با معنای علم در جامعه جهانی است.

۹ علوم اجتماعی جهان اسلام از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد ولی تبیین‌های علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمی‌شود و از منابع عقلانی و وحیانی نیز استفاده می‌کند.

۱۰ عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام با وجود تعامل با فرهنگ و سنت‌های تاریخی محیط خود، ارزش و اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان نمی‌گیرد بلکه عاملان با استفاده از این عقلانیت به گونه‌ای مستقل به ارزیابی فرهنگ و تاریخ مربوط به خود می‌پردازند.

۱۱ عقلانیت جهان اسلام علاوه بر آن که با داده‌های حسی و تجربی و همچنین با هنجارها و ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی، اجتماعی و تاریخی پیرامون خود تعامل فعال دارد آنها را مورد ارزیابی انتقادی قرار می‌دهد.

۱۲ مجلس خبرگان در نظریه ولايت فقهی کدامیک از شروط مورد نظر جامعه مطلوب فقه شیعه را تضمین می‌کند و کدام گزینه درباره فارابی درست است؟

- ۱ مشروط کردن حاکمان به عمل در چارچوب مقررات عادله - به روش عقلی توجه چندانی نداشت و از جامعه آرمانی سخن نمی‌گفت.
- ۲ عالم و عادل بودن حاکمان و کارگزاران - واقعیت‌های اجتماعی را پیدیده‌ای می‌داند که با آگاهی و اراده انسان‌ها ایجاد می‌شوند.
- ۳ مقبولیت و مرجعیت علم فقه - با روش تجربی و تئلمی، فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد.
- ۴ عادلانه بودن روابط و ساختارهای جامعه با مشارکت مردم - علم مدنی را در مقابل علمی قرار می‌دهد که موضوع آنها مستقل از اراده انسان‌ها وجود دارد.

۱۳ «عقلانیت در علوم اجتماعی جهان اسلام» کدام ویژگی را ندارد؟

- ۱ عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام با داده‌های حسی و تجربی تعامل فعال دارد.
- ۲ با فرهنگ و سنت‌های تاریخی محیط خود در تعامل نیست.
- ۳ ارزش‌ها و اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان نمی‌گیرد.
- ۴ با ارزش‌ها، هنجارها و آرمان‌های فرهنگی، اجتماعی و تاریخی پیرامون خود تعامل فعال دارد و آنها را مورد ارزیابی انتقادی قرار می‌دهد.

۱۴ به ترتیب کدام گزینه جاهای خالی پاراگراف زیر را تکمیل می‌کند؟

۱۵ پژوهشگر آمریکایی، با توجه به دو انقلابی که طی یک قرن، یعنی قرن ، در ایران واقع شده، مقاله‌ای درباره ایران با این عنوان نوشته است: «چرا ایران کشوری انقلابی است؟»

- ۱ نیکی کدی - نوزدهم
- ۲ کوتلاکی - نوزدهم
- ۳ کوتلاکی - بیستم
- ۴ نیکی کدی - بیستم

۱۶ به ترتیب جاهای خالی پاراگراف زیر با کدام عبارتها تکمیل می‌شود؟

۱۷ فقه شیعه در ایران همواره نقش مهمی بر تعیین نوع رابطه مردم با داشته و در قرن توانسته است نظریات لازم برای دو انقلاب را پدید آورد.»

- ۱ قدرت‌های داخلی و خارجی - نوزدهم - اقتصادی
- ۲ حکومت - بیستم - اقتصادی
- ۳ حکومت - نوزدهم - اجتماعی

۱۳ کدام گزینه جزئی از آرمان‌های اجتماعی در فقه اسلامی نمی‌باشد؟

- (۱) دفاع از مرزهای اسلامی در برابر تهاجم مت加وزان
- (۲) مدارای اجتماعی با مسلمانان
- (۳) تلاش برای تحقیق و گسترش عدالت

۱۴ کدام گزینه در زمینه علم فقه نادرست است؟

- (۱) درباره چگونگی رفتار اجتماعی مسلمانان و جامعه اسلامی، احکام و قواعدی را مطرح می‌کند.
- (۲) فقه مسائل اجتماعی را توصیف و تبیین می‌کند.
- (۳) علوم اجتماعی جهان اسلام همواره ناظر به مسائل و نیازهای اجتماعی آن بوده است.
- (۴) یکی از مهم‌ترین شاخه‌های علوم اجتماعی مسلمانان، علم فقه است.

۱۵ در قلمرو تمدن اسلامی چه عناصری راه داشتند؟

- (۱) ایرانی - یونانی - رومی - هندی
- (۲) ایرانی - چینی - یونانی - رومی
- (۳) چینی - رومی - هندی - یونانی

۱۶ عبارت درست در رابطه با «ویژگی‌های علوم اجتماعی جهان اسلام»، کدام است؟

- (۱) علم اجتماعی جهان اسلام از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد.
- (۲) علم اجتماعی جهان اسلام به تبیین وضعیت موجود جهان اسلام، درباره وضعیت ملوب و آرمانی جامعه اسلامی پرداخته و درباره جامعه جهانی داوری نمی‌کند.
- (۳) عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام در تبیین‌های علمی بدون استفاده از حس و تجربه، با استفاده از وحی و عقل به ساماندهی می‌پردازد.
- (۴) عقلانیت در جهان اسلام به رغم تعامل با فرهنگ و سنت‌های تاریخی محیط خود، ارزش‌ها و اعتبار روش‌نگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان می‌گیرد.

۱۷ به ترتیب شناخت «هست‌ها» و شناخت بایدها و نبایدها و احکام ارزشی با کدام یک از گزینه‌های زیر میسر می‌شود؟

- (۱) عقل نظری - عقل عملی
- (۲) عقل عملی - عقل نظری
- (۳) عقل نظری - عقل عملی

۱۸ از نظر امام خمینی (ره) مردم در جامعه مطلوبی که ویژگی‌های لازم را داراست، چگونه در تحقق بخشیدن به نظام مطلوب در عصر غیبت مشارکت می‌کنند؟

- (۱) از طریق مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان
- (۲) شناسایی معیارهای اسلامی و عمل به آنها
- (۳) مقبولیت و مرجعیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه
- (۴) الگوهای متنوع از نظام‌های سیاسی و اجتماعی

۱۹ کدام گزینه از «ویژگی‌های جامعه مطلوب از منظر فقه شیعه» نمی‌باشد؟

- (۱) روابط و ساختارهای آن جامعه با مشارکت و همراهی مردم، عادلانه باشد.
- (۲) حاکمان و کارگزاران جامعه نیز عالم به عدالت و عمل‌کننده به آن باشند.
- (۳) مقبولیت و مرجعیت علم فقه در آن جامعه به اثبات رسیده باشد.

۲۰ کدام گزینه صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) جامعه اسلامی با استفاده از علم فقه که یکی از شاخه‌های علم اجتماعی خود است، رفتارها و هنجارهای اجتماعی را ارزیابی و نقد می‌نماید و درباره آنها داوری می‌کند.
- (۲) فقه اسلامی با به رسمیت شناختن تفاوت‌های قومی، نژادی، زبانی و فقهی، این تفاوت‌ها را به فرصتی برای شکل‌گیری امت اسلامی تبدیل کرد.
- (۳) مدارای اجتماعی با مسلمانان و همه کسانی که به دنبال زندگی صلح‌آمیزند، دفاع از مرزهای اسلامی در برابر تهاجم مت加وزان، تلاش برای تحقیق و گسترش عدالت، از جمله آرمان‌های اجتماعی هستند که فقه اسلامی عهده‌دار بیان آنهاست.
- (۴) فقه اسلامی، مسلمانان را موظف در برابر تهاجم به مرزهای جهان اسلام می‌داند و با درنظر گرفتن نژاد و زبان و مذهب از مظلوم دفاع کند.

پاسخنامه تشریحی

۱ عقل نظری: واقعیت‌هایی را که مستقل از آگاهی و اراده انسان وجود دارند، شناسایی می‌کند و علومی مانند فلسفه، ریاضیات و طبیعت‌شناسی را پدید می‌آورد. برای مثال قانون علیت در فلسفه یا قانون، جاذبه زمین در فیزیک با این عقل شناخته می‌شوند.

۲ عقل عملی: واقعیت‌هایی را که با آگاهی و اراده انسان به وجود می‌آیند (مانند ارزش‌ها و آرمان‌ها) شناسایی می‌کند؛ مثلاً خوبی عدالت و بدی ظلم را می‌شناسد. این عقل، علوم انسانی و اجتماعی را پدید می‌آورد.

۳ الف) عقلانیت جهان اسلام در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد.

۴ ب) عاملان با استفاده از این عقلانیت، به گونه‌ای مستقل به ارزیابی فرهنگ و تاریخ مربوط به خود می‌پردازد.

۵ پ) عقلانیت جهان اسلام همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان نمی‌دهد. بخشی از آن را به مکم حسن و تجربه زیستی و بخشی دیگر را با استفاده از وحی سامان می‌بخشد.

۶ ۱ مقبولیت و مرجعیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه ایران موجب شد که براساس این دو نظریه فقهی (نظریه مشروطه و نظریه ولایت فقیه) دو انقلاب اجتماعی در یک قرن در جامعه ایران شکل بگیرد.

۷ ۱ - رویکرد تفسیری: تفسیر را در تقابل با تبیین نمی‌داند بلکه هر تفسیر را نوعی تبیین به شمار می‌آورند زیرا تفسیر را هم نیازمند استدلال می‌دانند.

۸ - رویکرد انتقادی: برای داوری درباره ارزش‌ها به معیار جهان‌شمول که فراتر از محصولات اجتماعی و تاریخی انسان‌ها باشد دسترسی ندارد.

۹ اندیشمندان مسلمان برای داوری درباره ارزش‌ها از ظرفیت عقل نظری، عقل عملی و وحی بهره می‌برند. از نظر آنان تبیین، تفسیر و تجویز استدلال‌های ویژه خود را دارند.

۱۰ ۱ فقه شیعه جامعه‌ای را مطلوب می‌داند که دارای دو ویژگی است: اول اینکه روابط و ساختارهای آن با مشارکت و همراهی مردم، عادلانه باشد؛ دوم اینکه حاکمان و کارگزاران جامعه نیز عالم به عدالت و عمل کننده به آن باشند؛ یعنی عالم و عادل باشند.

۱۱ ۱ تا وقتی جامعه اسلامی در داخل به سبب مدارا و وحدت، از همکاری تمام عناصر جامعه بهره داشت و در خارج با دنیای غیراسلامی مرتبط نبود، با قدرت و بنیه قوی از نظر جسم و روح می‌توانست هر چیز تازه و مطبوع را جذب و هضم کند.

۱۲ ۱ تمدن اسلام که وارث فرهنگ قدیم شرق و غرب شد، نه تقلید کننده صرف از فرهنگ‌های سابق بود، نه ادامه دهنده مخصوص ترکیب‌کننده و تکمیل‌کننده بود.

۱۳ ۱ علوم اجتماعی جهان اسلام مناسب با معنای علم در جهان اسلام است.

۱۴ ۱ فقه شیعه جامعه‌ای را مطلوب می‌داند که دارای دو ویژگی است: اول اینکه روابط و ساختارهای آن با مشارکت و همراهی مردم، عادلانه باشد، دوم اینکه حاکمان و کارگزاران جامعه نیز عالم به عدالت و عمل کننده به آن باشند؛ یعنی عالم و عادل باشند.

۱۵ ۱ مجلس شورای اسلامی با مشارکت نمایندگان مردم موظف است شرط اول را محقق کند. مجلس خبرگان نیز موظف است شرط دوم را تحقق بخشد؛ یعنی رهبر جامعه را براساس معیارهای اسلامی شناسایی و معرفی کند و بر عملکرد او نظارت نماید.

۱۶ ۱ فارابی واقعیت‌های اجتماعی را پدیده‌هایی می‌داند که با آگاهی و اراده انسان‌ها ایجاد می‌شوند. به همین سبب، او علم مدنی را در مقابل علومی قرار می‌دهد که موضوع آن‌ها مستقل از اراده انسان‌ها وجود دارد.

۱۷ ۱ تشریح عبارت نادرست: با فرهنگ و سنت‌های تاریخی محیط خود در تعامل است.

۱۸ ۱ «نیکی کدی - بیستم»

۱۹ ۱ نیکی کدی پژوهشگر آمریکایی، با توجه به دو انقلابی که طی یک قرن، یعنی قرن بیستم، در ایران واقع شده، مقاله‌ای درباره ایران با این عنوان نوشته است: «چرا ایران کشوری انقلابی است؟»

۲۰ ۱ «قدرت‌های داخلی و خارجی - بیستم - اجتماعی»

۲۱ ۱ فقه شیعه در ایران همواره نقش مهمی در تعیین نوع رابطه مردم با قدرت‌های داخلی و خارجی داشته و در قرن بیستم توانسته است نظریات لازم برای دو انقلاب اجتماعی را پدید آورد.

۲۲ ۱ مدارای اجتماعی با مسلمانان و همه کسانی که به دنبال زندگی صلح آمیزند، دفاع از مرزهای اسلامی در برابر تهاجم مت加وزان، تلاش برای تحقق و گسترش عدالت از جمله آرمان‌های اجتماعی هستند که فقه اسلامی عهددار بیان آنهاست.

۲۳ ۱ فقه مسائل اجتماعی را توصیف یا تبیین نمی‌کند اما درباره چگونگی رفتار اجتماعی مسلمانان و جامعه اسلامی احکام و قواعدی را مطرح می‌کند.

۲۴ ۱ در قلمرو تمدن اسلامی، عناصر مختلفی راه داشت: یونانی، هندی، ایرانی و حتی چینی.

۲۵ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲۶ ۱ گزینه «۲»: علم اجتماعی جهان اسلام، علاوه بر تبیین وضعیت موجود جهان اسلام، درباره وضعیت مطلوب را شناسایی می‌کند.

۲۷ ۱ رفت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را شناسایی می‌کند.

۲۸ ۱ گزینه «۳»: عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام علاوه بر آنکه با داده‌های حسی و تجربی و همچنین با هنجارها و ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی، اجتماعی و تاریخی و پیرامون خود رابطه فعال دارد؛ آنها را مورد ارزیابی انتقادی قرار می‌دهد.

۲۹ ۱ گزینه «۴»: عقلانیت در جهان اسلام با وجود تعامل با فرهنگ و سنت‌های تاریخی محیط خود، ارزش‌ها و اعتیار روش‌گرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان نمی‌گیرد.

۳۰ ۱ عقل نظری به شناخت هست‌ها و عقل عملی به شناخت باید ها و نباید ها می‌پردازد.

۳۱ ۱ مردم در این جامعه از طریق مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان در تحقیق بخشیدن به نظام مطلوب در عصر غیبت مشارکت می‌کند.

۳۲ ۱ مقبولیت و مرجعیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه ایران موجب شد که ایران بر اساس این دو نظریه فقهی دو انقلاب اجتماعی در یک قرن در جامعه ایران شکل بگیرد.

۳۳ ۱ فقه اسلامی، مسلمانان را موظف به مقاومت در برابر تهاجم به مرزهای جهان اسلام می‌داند و باید بدون در نظر گرفتن نژاد و زبان و مذهب از مظلوم دفاع کنند.

پاسخنامہ کلیچی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴

۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴

۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴

۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴